

Coördinatieopdracht Kleine Nete Werkateliers intentieverklaring



Verslag werkatelier Geel

Woensdag 5 juli 2016 / 13.00u
Stadhuis Geel

VERSLAG

Aanwezig:

- Gemeente Geel: Bart De Boel, Benny Eyckmans, Marleen Verboven
- Gemeente Kasterlee: Pum Melis, Hilde Versmissen, Guy Van de Perre
- Gemeente Olen: Ine Pijpers, Marc T'Syen, Judith Van Meensel
- Boerenbond: Sarah Seyen
- Natuurpunt: Frederik Mollen
- Diensten gouverneur: Bram Abrams
- Ruimte Vlaanderen: Christophe Vandevoort, Ellen Verbiest, Dirk Schoofs
- Vlaamse Milieumaatschappij: Marc Florus
- Agentschap voor Natuur en Bos: Kathleen Vandenberg
- Agentschap Onroerend Erfgoed: Jasmine Michiels
- DenS Communicatie: Conny Deneweth (gespreksleiding), Hilde Pauwels (verslag)

Agenda:

1. Inleiding: doel en aanpak werkatelier en vervolgproces
2. Presentatie synthese kaarten bestaande structuur en inventarisatie lopende projecten
3. Oefening 1: plenaire bespreking ruimtelijke identiteit vallei Kleine Nete (potenties en kwaliteiten)
4. Oefening 2: gesprekstafels verbindende projecten – aansluitend plenaire synthese

1 – Inleiding: doel en aanpak werkatelier en vervolgproces

Bram Abrams (Diensten gouverneur) verwelkomt de aanwezigen en bedankt de gemeente Geel voor de gastvrijheid. Hij schetst de context en het doel van de werkateliers.

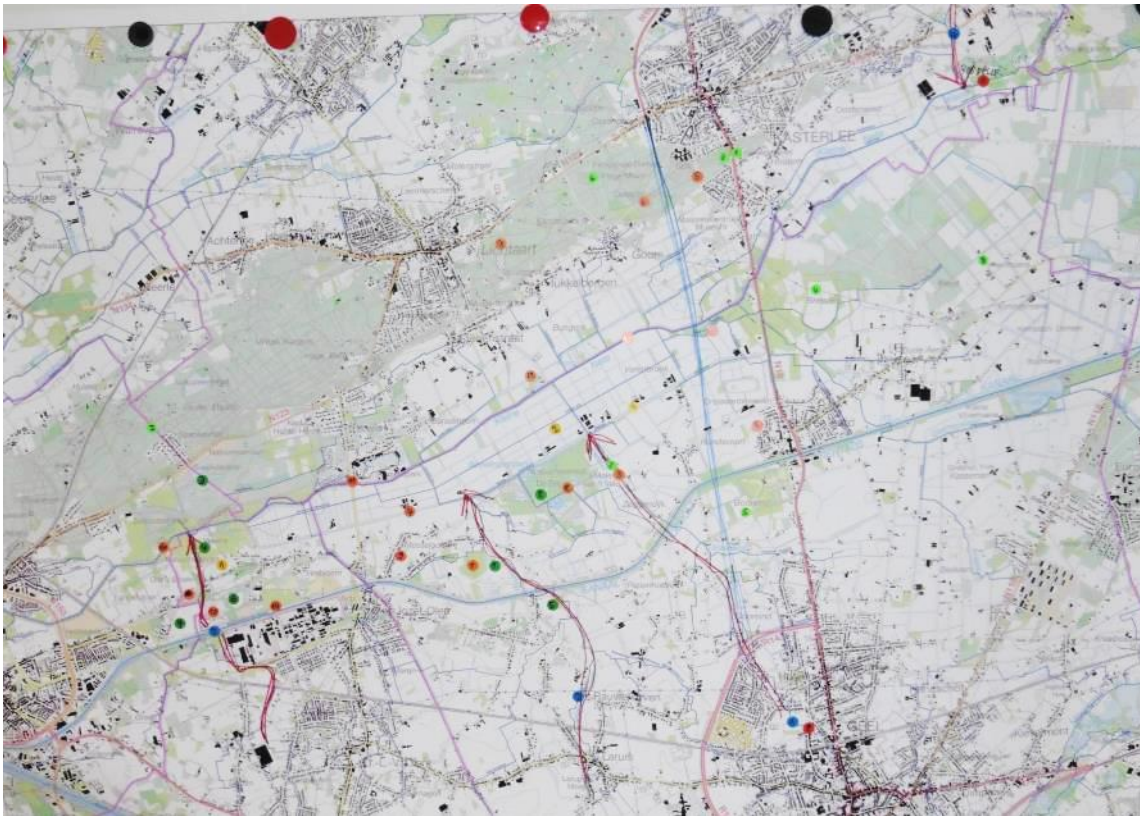
Conny Deneweth legt de methodiek en het vervolgtraject van de ateliers uit. Bedoeling is om voor elke sector de bestaande kwaliteiten en potenties in het beoogde gebied (Geel, Olen, Kasterlee) te benoemen en vervolgens samen te zoeken naar verbindende projecten. Hiermee geven de leden invulling aan het actieplan dat in uitwerking van de intentieverklaring wordt gemaakt.

2 – Presentatie synthese kaarten bestaande structuur en inventarisatie lopende projecten

Ellen Verbiest (extern medewerker Ruimte Vlaanderen) inventariseerde alle lopende projecten in de Vallei van de Kleine Nete. Dit resulteerde in een synthese kaart.

Ellen legt de resultaten aan de deelnemers voor. Bedoeling is om zo mogelijke synergie in de vallei en hefbomen tot operationaliseren van de intentieverklaring in beeld te krijgen.

3 – Oefening 1: plenaire bespreking ruimtelijke identiteit vallei Kleine Nete



De eerste oefening heeft tot doel om kwaliteiten en potenties van het beoogde projectgebied te benoemen. De deelnemers maken zich hiervoor even los van de eigen achtergrond en benaderen de vraag telkens vanuit de behandelde sector: recreatie, bewoning, landbouw, natuur, erfgoed & landschap, water,

Christophe Vandevort (Ruimte Vlaanderen) duidt de aangehaalde kwaliteiten en potenties met bolletjes aan op een topografische kaart.

Bespreking

Recreatie (oranje)

Het gebied van de Zeggeloop is nu te weinig toegankelijk, we willen dit graag opwaarderen. In Mosselgoren zijn er wel trajecten voor recreatie. De belevingswaarde van de Zeggeloop is dezelfde, vroeger was het één gebied. De Antwerpse Zoo beheert de Zegge. Ook Molen Van 't Veld heeft potenties. Er is een manege die een betere aansluiting op het ruiternetwerk vraagt. Het is een mooi voorbeeld van hoevetoerisme.

Op het vlak van traag verkeer kunnen er nog projecten worden opgestart. Samen met de bevolking kan naar missing links worden gezocht, denk bijvoorbeeld aan Geel ten zuiden van de Nete, Mosselgoren en Ten Aard.

De Slapende Reus, Kasterlee

In het kader van het project Regionaal Landschap Grote en Kleine Nete is een plan opgemaakt met ook aandacht voor recreatie en erfgoed. Het gaat specifiek over de Kempische Heuvelrug tussen Kasterlee en Lichtaart. Zo is er bijvoorbeeld een Kabouterberg en een Kabouterbos voor jonge kinderen. Er is een visie ontwikkeld met ook voorstellen voor nieuwe initiatieven. Ook het Provinciaal Groendomein Hoge Mouw en Zwarte Berg worden verder ontwikkeld. Het doel is de verschillende zones met elkaar te verbinden. De Slapende Reus biedt een fraai uitzicht op de vallei. De belevingswaarde is groot, de ontsluiting is behoorlijk goed. Richting Lichtaart is er het geklasseerd gebied Akkers. Belangrijk is dat de projecten de planlast niet verzwaren.

Oud Keistort Olen

Het idee om hier toeristisch-recreatief iets mee te doen, werd positief onthaald. Hier is er een mooi uitzicht op de omgeving, wat ideaal is voor wandelaars en fietsers. Het heeft verschillende potenties, bijvoorbeeld voor het herlokaliseren van andere recreatieve projecten daar in de buurt, zoals modelbouw.

Bobbejaanland en camping Korte Heide

Beide initiatieven zijn met de rug naar de vallei gekeerd. Het zou interessant zijn de vallei te integreren, zodat recreatief medegebruik mogelijk is. Hierover lopen er momenteel gesprekken. De Ark van Noë laat zien dat zoiets kan slagen.

Varen van Retie tot Grobbendonk

Belangrijk is rekening te houden met de waterkwaliteit en natuurdoelen.

Umicore

ANB beheert deels de gronden van Umicore, daar kan meer mee worden gedaan. ANB zoekt naar een relatie tussen het valleigebied van de Kleine Nete en het Kempisch Kanaal.

Oude meander

Het gebied tussen Olen en Geel is minder toegankelijk. Kan de oude meander terug opengelegd worden? Dit kan educatief interessant zijn, ook qua natuurbeleving. Logies of recreatie op het water zijn mogelijkheden. Er moeten immers werken gebeuren en dan kan dit meegenomen worden. Nu is er qua beleving alleen afvaart.

Hoge Rielen

Voor het domein is een masterplan opgemaakt dat nu uitgewerkt wordt.

Visie

Er is meer concretisering nodig voor de heringerichte Kleine Nete ter hoogte van Olens Broek. Bij het eerste ontwerpplan is een visie ontwikkeld. Er kwamen wijzigingen, dus een herziening is wenselijk.

Marketing

Kasterlee gebruikt de vallei van de Kleine Nete in de marketing: afvaart, horeca, kampeermogelijkheden, traag verkeer... Geel doet dat onrechtstreeks ook. Voor Olen is de vallei beeldbepalend, maar blijft de marketing beperkt tot lokale informatie.

Overleg sectoren

Recreatie langs de Kleine Nete is geen nieuw traject, er gebeurde al heel wat overleg. Zo werd gewerkt aan dijkprofielen, er was nauw overleg met de landbouwsector. Ook bouwvergunningen spelen een rol. Het zou jammer zijn om de geleverde inspanningen te laten verloren gaan.

Bewoning (rood)

Woonkernen

De woonkernen liggen weg van de Kleine Nete. Via traag verkeer zijn er verbindingen met de vallei te maken.

Bos Dellen

Hier is gewerkt aan een uitvoeringsplan met ook ruimte voor recreatie. Intussen komen er ook aanvragen voor weekendverblijven binnen, maar hierover is er verdeeldheid. Er zijn problemen met de riolering en de waterhuishouding. Bos Dellen is geen signaalgebied, maar doorstaat de watertoets misschien niet. Er zijn kansen om het gebied te ontwikkelen, maar dat betekent niet alles volbouwen.

Landbouw (geel)

Weilanden Olen

Olen heeft nog ingesloten weilanden die men wil behouden. Zoals aan De Bleek.

Verbreedende landbouw Geel

Verbreedende landbouw is niet voor iedereen geschikt. Er zijn gebieden met intensieve melkveebedrijven die de eigenheid van de regio bepalen. Het ontwikkelen van een product als Netemelk is moeilijk, dan zou de ophaling van de melk anders moeten georganiseerd worden. In principe zou je hier recreatief toerisme kunnen promoten als kennismaking met de sector. Maar de Roerdompstraat is te gevaarlijk voor fietsers, er is veel vrachtverkeer en geen afgescheiden fietspad. Bovendien is er veel sluikverkeer waar ook de landbouwers last van hebben. Olen denkt als oplossing onder meer aan een tractorsluis, dit na een onderzoek naar het sluikverkeer. Er mag geen verschuiving van het probleem komen. Langsheen de Kleine Nete is een alternatief mogelijk, maar daar lopen de landbouwgronden tot aan het water en zullen onteigeningen nodig zijn. Hier is er dus een missing link en nood aan een bovenlokale aanpak.

Natuur (donkergroen)

EU-Richtlijnen

Via programma's als de Habitatrichtlijn zijn er verschillende natuurwaarden ontwikkeld. Die zijn belangrijk voor onder meer de Zegge, Mosselgoren, Snekensvijver, Neerhelst-De Botten.

Verbondenheid

Het is belangrijk om de onderliggende structuur als drager te erkennen. Van daaruit kan je bepalen wat je belangrijkste potenties zijn, zowel voor het water als het landschap.

Bosontwikkeling

Nagaan of er potenties zijn voor bosontwikkeling op de site van Umicore, eventueel ook waar er mogelijkheden zijn voor boscompensaties.

Erfgoed & landschap (fluogroen)

Belangrijke landschapselementen

- Slepensvijver
- Zegge en de zone errond, belangrijk voor landschappelijk erfgoed maar ook vanuit natuurwetenschappelijke criteria
- Kempische Heuvelrug
- Zwart Water
- Hoge Mouw
- Molen van 't Veld
- Militair erfgoed langs Geelse Baan
- Windmolen Kasterlee
- Breeven
- Gooreind
- De Slapende Reus: hierbij ging men ook uit van belangrijk erfgoed
- oorlogsrelicten tussen Herentals en Kasterlee
- Kiewithoeve, grafheuvel

Water (blauw)

Geel – wateroverlast

Door de overvloedige regenval kampt de regio met wateroverlast. In Doffen, een woonstraat met zowat 200 woningen en waar Intratuin is gevestigd, zijn werken gepland. Het is een meerjarenplan. Afkoppeling betekent dat er grachten en buffering nodig zijn. Ter hoogte van het Kempisch Kanaal is er een bottleneck. In het dossier komt jammer genoeg geen beweging. We willen ons echter wel voorbereiden op

nieuwe problemen van wateroverlast. Als we regenwater weghalen uit de rioleringen, moet het ergens weg kunnen. Dit is een belangrijk aandachtspunt.

Zeggeloop

De Zegge kan tot in het centrum van Geel zichtbaarder worden, dit in functie van een gemeentelijk ruimtelijk structuurplan. De beleving kan sterker worden door 'voordeuren'. Nu zie je soms alleen de koterijen aan de achterkant van bewoning.

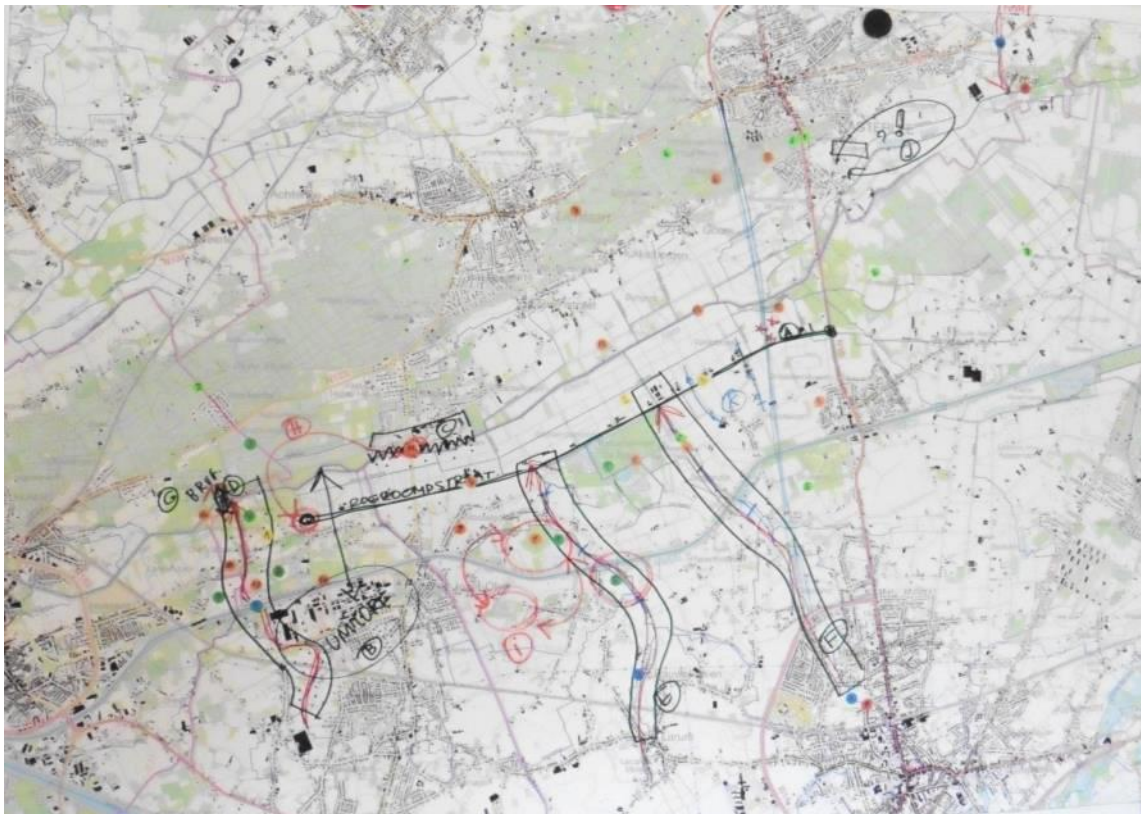
Zijwaterlopen

Herwaarderingsprojecten kunnen zeker, ook via zijwaterlopen als de Larumse loop. Bufferzones zijn voor de zijwaterlopen belangrijk. Zowel kwaliteit en kwantiteit spelen een rol. We merken ook dat de landbouw evolueert. Bepaalde teelten, zoals aardappelen, brengen extra pesticiden en herbiciden met zich mee. Ook de Wamp in Kasterlee kan een rol spelen.

Draagvlak

Om een voldoende draagvlak te creëren, moeten de waterlopen tijdig worden geruimd. De extra regenval van de afgelopen maanden liet dit duidelijk zien.

4 – Oefening 2: gesprekstafels verbindende projecten – aansluitend plenaire synthese



De deelnemers splitsen zich op in kleine groepjes. Het is de bedoeling dat ze per groepje vanuit de opgesomde kwaliteiten en potenties enkele verbindende projectvoorstellen uitwerken.

Dit resulteert in volgende projectvoorstellen. Elk groepje stelt zijn project(en) plenair voor. Christophe Vandevooft duidt ze in rode stift aan op de kaart.

Voorgestelde projecten

Roerdompstraat

Het is belangrijk om het probleem van zachte recreatie aan te pakken. Dit houdt verband met het hele landbouwgebied, want wellicht moet er gezocht worden naar parallelle assen. De Roerdompstraat komt in alle groepen terug.

Dwarsrelaties

De site van Umicore is industrieel erfgoed, boeiend is de link met landschappelijk erfgoed en hoe er een attractie voor zachte recreatie van te maken.

Bobbejaanland, camping Korte Heide

Hier is een betere aansluiting met de Kleine Nete wenselijk, er mogen geen harde barrières zijn. Recreatie is nu beperkt tot enkele eilandjes.

Integrale project in grensgebied

Op de grens met Olen, Geel en Herentals is een integraal project mogelijk, gericht op landbouw, bos en natuur. De Bouwensbeek biedt mogelijkheden, het is een ader waarlangs projecten gesitueerd kunnen worden.

Herwaardering

De herwaardering van de Zeggeloop en Larumse loop met het oog op een betere waterkwantiteit en waterkwaliteit is een perspectief.

Extra brug

Ter hoogte van de Lichtaartse weg en de ring van Herentals is een bijkomende wandelbrug wenselijk, nu is er een lange omweg. Dat zou kunnen ter hoogte van Schoutenheide. Met de eigenaars van de camping zijn afspraken zinvol om trajecten richting Bobbejaanland mogelijk te maken. Nu zijn er twee parkings, het zou fijn zijn om recreanten daar doorgang te verlenen.

Sanering

Het saneren van de overstorten langsheen de zijlopen.

Beheer

Het onderhoud en beheer van recreatieve routes schiet soms tekort, zo zijn er bijvoorbeeld her en der afgekalfde oevers. Een algemene opwaardering van de routes is wenselijk.

Landbouw

In valleigebieden kan landbouw een rol spelen in waterbeheer, zoals met perceelsgrachten.

5 – Slotwoord

Christophe Vandevooort sluit de vergadering af. De resultaten van de werkateliers worden eind september voorgesteld tijdens de vergadering van de opvolgingscommissie.

De deelnemers aan de werkateliers ontvangen het verslag van de drie ateliers.